

IN CANTICUM MOYSIS

PROEMIUM

Expositionis hujus tria supersunt Mss. nobis nota exemplaria: primum autographum, aliud transcriptum a quodam ipsius Luysii alumno, aliud denique initio hujus saeculi elaboratum cura PP. Augustinianorum Matritensium, qui Luysii scripta colligere intendebant. Autographum expositionem continet imperfectam, quippe quae ad versum 8, ipso verso 8 incluso, tantum pertingit: consuli poterit in codice *D* supra descripto. Aliud, vero, exemplar, quod asservatur in tomo Ms. superius littera *A* notato, eandem expositionem eamque integram complectitur sub titulo: «Canticum Mosis, Deuteronomii caput 32, expositum per doctissimum Magistrum Ludovicum Leonem, 1582.» Videtur exemplar istud cuidam Luysii alumno adscribendum, quod in ipso titulo et quadam nota circa finem ita lecturae tempus praefiniatur, ut nisi ab auditore fieri vix poterat.

Si inter se conferantur, exemplar scilicet cum autographo, omnino quoad doctrinae substantiam conveniunt; minime, vero, in accidentibus, praesertim quoad verba. Attamen, de exemplaris authenticitate ambigendum non esse judicamus, tum propter ejus doctrinae convenientiam

cum autographo, tum quod Luysio adscribatur, tum etiam quia exemplar videtur transcriptio post lecturam auditivam statim facta. Discrepantia, autem, verborum et sententiarum explicari forsitan poterit ex ratione scribendi Luysio in more habita, qui lecturas prius alumnis quadam simplicitate traditas, postea corrigebat, ut ita immutatas et castigatas publicae luci traderet. Id ipsum nobis probant emendationes autographi ab ipso auctore factae, quae quidem et nimiae et frequentes sunt.

De transcriptione PP. Augustinianorum Matritensium studio facta nihil dicere oportet, cum recentior sit caeteris codicibus atque ex illis desumpta. Sufficiat animadvertere nos eam aliquando consuluisse, ut loca dubia ex nostrorum doctissimorum PP. auctoritate securius quam proprio iudicio interpretaremur. Quando, vero, ea usi sumus, ex notis patebit, ubi aperte praefatorum PP. auctoritatem adducere curabimus.

Animadvertere tandem juvat textum hujus editionis partim ex autographo, partim ab exemplari esse desumptum. Ex autographo, enim, mutuavimus quidquid ipsum Ms. continet, id est, usque ad versum 8; caetera, vero, ad finem usque expositionis, deficiente autographo, ab exemplari transcribere debuimus.

IN CANTICUM MOYSIS

(Deuteronomii cap. XXXII) (1)

Moyses, morti proximus, jussu Dei hoc carmen conscripsit, illudque in publica totius populi concione Judaeis discendum et decantandum tradidit. Idque fecit, non ut ad Legis Dei observantiam isto carmine Israelitas adhortaretur, quod nonnulli opinati sunt, sed ut promissa Dei erga illum populum, cui Deus tam saepe obstrinxerat fidem suam, ab omni suspitione falsitatis liberaret. Nam pollicitus fuerat Deus Judaeis, fore ut Moyses ipsos, Josue duce, in terrae Chananaeae possessionem induceret; et deletis aut pacatis circumquaque vicinis gentibus, paeque constituta, in felicissimo statu bonisque omnibus affluente vita eosdem collocaret. Quae, quoniam Moyses, divinitus edoctus, videbat non esse ad exitum perducenda propter eorundem in Deum peccata futura (cognoscebat enim quanta illius populi erga Deum futura esset impietas); id, ergo, quoniam sciebat eventurum, et ob eam causam casum et inane maxima ex parte futurum quod illi populo Deus promiserat (nam promiserat ea lege, pie modo ipsum ac

(1) In autographo: «Canticum Moysis. Deut. 32.» Codex A: «Canticum Moysis, Deuteronomii cap. xxxii, expositum per doctissimum Magistrum Indovicum Iconem. 1682.»